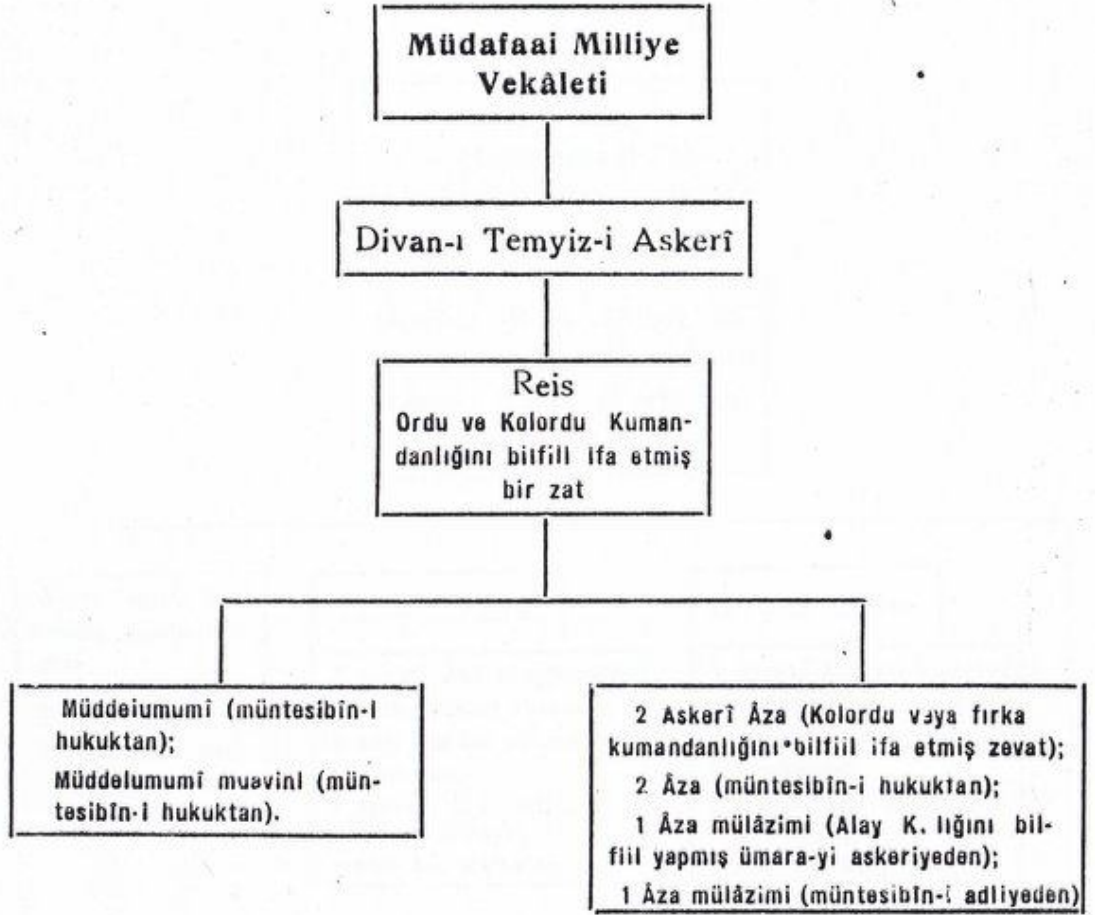

MİLLİ HÜKÜMET VE CUMHURİYET DEVRİNDE ASKERLİK ADLİYESİ VE ASKERİ TEMYİZ MAHKEMESİ¹

Anadolu'da teşekkül eden Milli Hükümet tarafından 20 Mayıs 1922 tarih ve 237 sayılı Kanunla Ankara'da yeniden bir "Divan-ı Temyiz-i Askeri" kurulmuştur.

Bu kanun, (9 uncu maddesi ile) İstanbul Hükümetinin muvakkat kanunla teşkil etmiş olduğu "Divan-ı Temyiz-i Askeri" yi de ilga ederek yeni bir teşkilat kurmakta ise de, bu teşkilat da Divan-ı Temyiz-i Askerinin devamından başka bir şey değildir.

237 sayılı Kanunla kurulan Divan-ı Temyiz-i Askerinin teşkilat şeması şöyle idi:

¹ "Askeri Temyiz Mahkemesi Tarihçesi", KKK.Yayımları, E.U. Basımevi, Ankara 1956, s. 1726'dan naklen (Not: Bu bölüm, 1956 yılına kadar olan kısmı kapsamaktadır.)

Orgeneral Nihad AnılmıŖın Riyasetinde teŖekköl eden yeni Divan-ı Temyiz-i Askeri, Ankara'da Nümune Hastanesi önünde bulunan Ankara Vilayeti İdadi Mektebi binasında alıŖmaya baŖladı. (Bu bina Ŗimdi yıkılmıŖtır.) Kısa bir süre sonra Konya'ya nakledilerek, bir zamanlar İkinci Ordu K.lığı Karargahı olan binada alıŖmalarına devam etti.

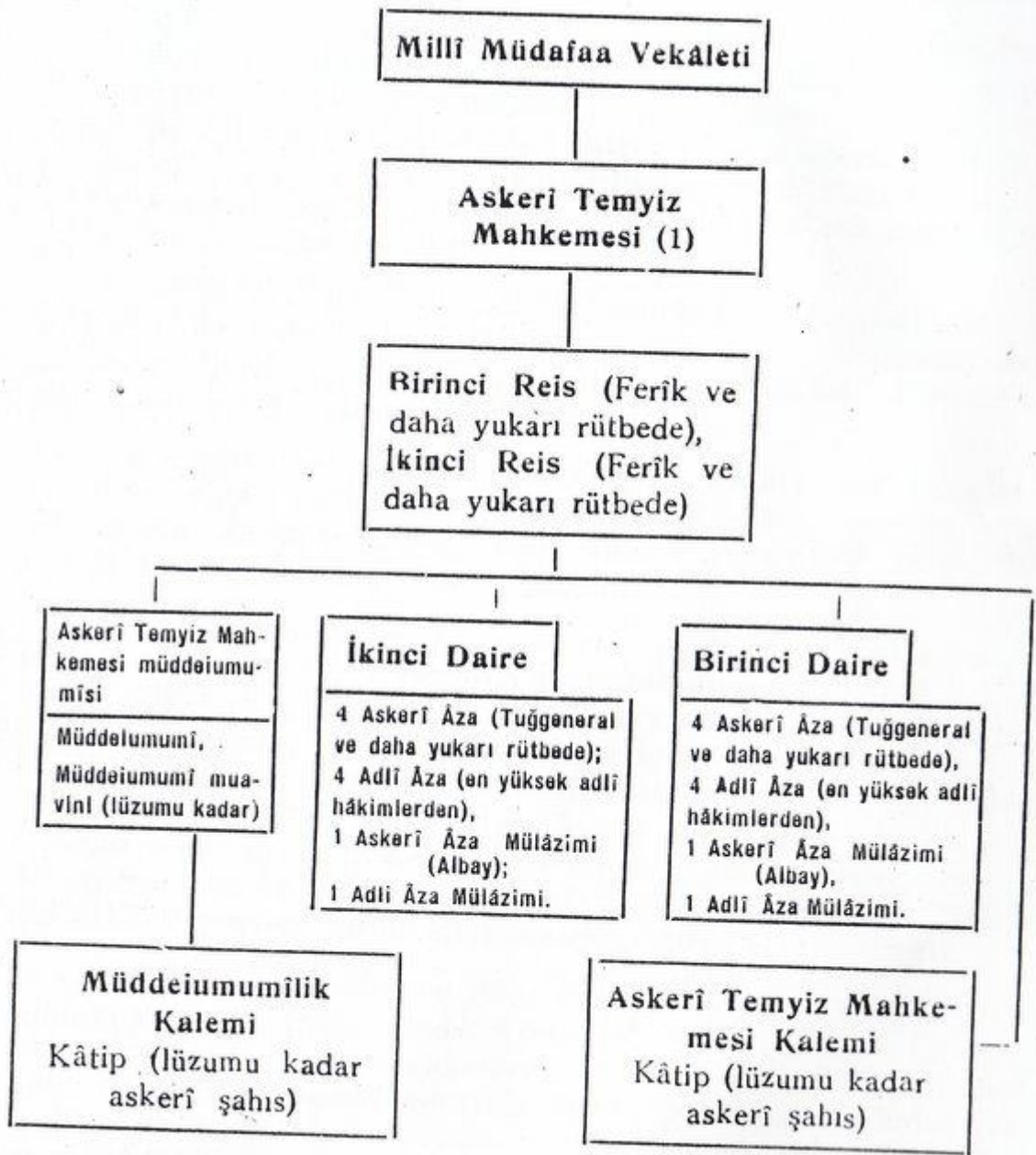
1869 tarihli Askeri Ceza Kanunumuz, aslı olan Fransız Askeri Ceza Kanunundan iktibas edilirken, bu kanunun "muhakeme usulleri" ne ait kısmından sarfinazar olunarak, yalnız "ceza kısmı" alınmıŖ. O zamanlar Osmanlı İmparatorluğunun mahkemelerinde Ŗeriat hükümleri mutlak surette nafiz ve hakim bulunduğundan, Fransız kanununun "muhakeme usulleri" kısmının alınmasından niçin sarfinazar edildiği kolaylıkla anlaşılır. Fakat meŖrutiyetin ilanından sonra, muhakeme usulleri hakkındaki kanuna olan ihtiyaç gittikçe artan bir Ŗiddetle duyulmaya baŖlamıŖtı. Birinci Dünya Harbi sırasında bu yolda bazı teŖebbüsler yapılmıŖtı. NeŖredilen bir kararname ile Divanıharblere bir hukuk hakiminin sokulmasına, müdafaa hakkının tanınmasına ve askeri Ŗahısların askerlik vazifelerine müteallik suçlarla adi suçlarının mahkemelerinin aidiyet ciheti gibi esaslar ele alınmıŖtı. (30 Eylül 1914 Kararnamesi, 23 Eylül 197 Muvakkat Kanunu) Bunlar kat'i bir kanun halini almak için Mebusan Meclisine sevkedilmıŖti. Fakat mütarekenin karıŖıklıkları arasında reddedildi.(28 Kasım 1918) Bu kararnamenin neŖri ile reddi arasındaki bir senelik devre içinde Divanıharblere iki hukuku hakimi katılmıŖ ve müdafaa hakkı da te'min edilmiŖti. Kararnamenin Mebusan Meclisince reddi üzerine divanıharbler yine eski ve iptidai Ŗekline rücu etmiŖti.

Cumhuriyetin ilanından sonra memlekette her sahada kalkınmak için yapılan hamleler meyanında askerlik adliyesinde de ıslahat baŖlamıŖ ve Türkiye Cumhuriyeti'nin, emn mütekamil Avrupa kanunlarından alınmak suretiyle ikmal edilmiŖ olan adli kanunları ile ahenkdar olmayan Askeri Ceza Kanunumuzun yeni baŖtan tanzimi zarureti ve hele usul kanununda askerlik adliyemizde hiçbir kanun mevcut bulunmadığından, askeri muhakemelerin usulüne dair bir kanuna ihtiyaç da kendini göstermiŖti.

Nihayet 22 Mayıs 1930 tarih ve 1631 sayılı "Askeri Muhakeme Usulü Kanunu"nun (Düstur, Cilt - A 11, sahife 1004) yürürlüğe konmasıyla "Askeri Temyiz Mahkemesi" teŖkilat ve temyiz usulü esaslı bir suretle tayin ve tesbit edilmiŖ oldu.

Bu kanun, Divanıharbleri de ilga ile bunun yerine "Askeri Mahkemeler"i koymuŖ ve bu suretle askerlik adliyesi hakiki bir tekamüle mahzar olmuŖtur. NBu Muhakeme Usulleri Kanunu'nun mehaz'ı 1898 tarihli "Alman Askeri Muhakeme Usulleri Kanunu" olmakla beraber, bu kanun tanzim edilirken bir taraftan da 1928 tarihinde kanuniyet kesbeden "Fransız Askerlik Adliyesi Kanunları"ndan da bir çok hükümler iktibas edildiği gibi, diğerk taraftan, adliyemizin "Umumi Ceza Muhakeme Usulleri Kanunu"nun koyduğu hükümleri de kendisine örnek yaparak en son ve en yeni prensipleri almıŖ oldu.

1631 sayılı yeni Kanuna göre Askeri Temyiz Mahkemesi teşkilatının şeması şöyle olmuştur:

1923 yılında Konya'dan İstanbul'a nakledilen Askeri Temyiz Mahkemesi, şimdiki İstanbul Üniversitesi'nin dış Nizamiye Kapısının solundaki münferit köşkte bir müddet çalıştıktan sonra Çemberlitaş'ta eski Maarif Nezareti binasına (Bilhare İstanbul Belediyesi'nin işgalindeki bina) nakledilmiş ve daha sonra 1925'de Maçka Kışlası yanındaki karakol binasına (jandarma karakolu iken daha sonra Teknik Üniversite'ye verilen bina) nakledilmiş ve 1928'de Tophane'de Merkez K.lığı arkasında yokuştaki bir binaya nakledilmiş ve 1930'da Ankara'ya alınarak milli Savunma Bakanlığı'nın yeni yapılan binasına yerleşmiştir. (Bakanın oturduğu katta ve Genelkurmay binasına bakan köşenin iki tarafında toplam 9 odada)

Askeri Temyiz Mahkemesinin adli yargıdan ibaret olan vazifesine ilave olarak, askeri şahısların Zatişlerine taalluk ve idare yoluyla aleyhine müracaat imkanı kalmamış olan karar ve muameleler hakkındaki davaların görülmesi de 25 Haziran 1934 tarih ve 2515 sayılı Kanunla “Devlet Şurası”nın vazifesinden çıkarılmış, Zatişlerinin son tetkik mercii encümenine verilmiş ve 30 Mayıs 1938 tarih ve 3410 (Ek numara:9) sayılı Kanun ile bu iş de “Askeri Temyiz Mahkemesi” vazifesi içine sokularak Askeri Temyiz Mahkemesine, idari davalara bakmak yetkisi de verilmişti. Bu tarihten sonra Askeri Temyiz Mahkemesi fiilen hem umumi Temyiz Mahkemesinin ve hem de Devlet Şurası’nın görevine ait işlerde askerlere ait kısmına bakmakla görevlendirilmiş oluyordu.

İkinci Dünya Savaşı başlamıştı. Çok uyanık ve dikkatli bulunan Türk Milleti, milli birliği ve yurt bütünlüğünü yıkmayı hedef tutan hıyanet, casusluk ve sabotaj gibi fiil ve hareketlere karşı daha sıkı tedbir almak lüzumunu gördüğünden ve bu maksatla 27 Ağustos 1940 tarih ve 3914 sayılı Kanunla (Düstur, Cilt-21, sahife 2118) Askeri Ceza Kanununun hıyanet başlığı altındaki faslında toplanan ve “harb hıyaneti, milli Müdafaa hıyanet ve Milli Müdafaa aleyhine hareketler, milli mukavemeti kırmak, Milli Müdafaa vasıtalarını tahrip” suçlarını ihtiva eden 55:59 uncu maddeleri değiştirildi ve bu maddelerdeki suçların cezaları ağırlaştırıldı.

Ve yine 28 Ağustos 1940 tarih ve 3951 sayılı Kanunla (düstur, Cilt – 21, sahife: 2122) da, 1631 sayılı Askeri Muhakeme Usulü Kanunu’nun 30 uncu maddesi değiştirilerek, Askeri Ceza Kanunu’nun 55:59 ncu maddeleriyle 148 inci maddesinin “B” fıkrasında yazılı suçları Türk topraklarında işleyen sivil ve asker bilimum şahısların muhakemelerinin, askeri mahkemelerde yapılacağı hükmü konuldu.

Bu Kanuna dayanarak Genelkurmay Başkanlığı, 17 Eylül 1940 tarih ve Adli Müşavirlik 3396 sayılı emriyle, yukarıda bahsi geçen 3914 ve 3915 sayılı Kanunların hükümlerini tatbik yetkili olarak üç askeri mahkemeyi görevlendirdi.

Bu üç mahkemeden ikisi yeniden teşkil edildi: Bunlardan biri, merkesi Ankara olmak üzere, Ankara Garnizon Komutanlığı refakatinde 2 numaralı Kolordu Askeri Mahkemesidir. Yargı yetkisi 34 ili ihtiva eder. Diğer, merkezi Erzurum olmak üzere, IX ncu Kolordu Komutanlığı refakatinde, 2 numaralı Kolordu Askeri Mahkemesidir. Yargı yetkisi 16 ili ihtiva etmektedir.

Üçüncü mahkeme olarak da, merkezi Diyarbakır’da olan VII nci Kolordu Askeri Mahkemesi takviye edilerek, bu gibi davaları soruşturma ve bakmakla yetkilendirildi. Bunun yargı yetkisi alanı ise 13 ilimizi ihtiva eder.

Bu suçlara ait olarak bu yetkili askeri mahkemelerden (bunlara siyasi mahkemeler de denilmektedir.) verilen hüküm ve kararlar da bu tarihten sonra “kanuni yollar” ile Askeri Temyiz Mahkemesinden geçmeye başlamıştır.

Ve yine, genel siyasi durumun gösterdiği lüzum ve icaplara binaen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu (Anayasa)'nın 86 ncı maddesi uyarınca İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale ve Kocaeli il hudutları içinde 23 Kasım 1940 tarihinden itibaren bir ay süre ile Sıkıyönetim ilan olunmasına dair Bakanlar Kurulu tarafından alınan karar yayınlandı. Bu karar, bundan sonra iki defa üçer ay ve ondan sonra da altışar ay uzatılmak üzere 6 ilde yürürlükte olan sıkıyönetim idaresi 22 Aralık 1947 Pazartesi günü sıfır saatten itibaren sona erdi.

Sıkıyönetimin kabul ve ilanı üzerine, her biri kendi bölgelerindeki davaları takip etmek üzere İstanbul, Çorlu ve Çanakkale'de birer sıkıyönetim Mahkemesi oluşturuldu. İstanbul bölgesinde bulunan mahkeme işlerinin kesafeti ve buna mukabil Çorlu ve Çanakkale mahkemelerinin mahdut sayıda davalarla uğraştığı görülerek evvela Çorlu ve daha sonra Çanakkale sıkıyönetim mahkemeleri İstanbul'a nakledilerek, İstanbul sıkıyönetim mahkemesi 1 numaralı, Çorlu'dan gelen mahkeme 2 numaralı ve Çanakkale'den gelen mahkeme ise 3 numaralı sıkıyönetim mahkemesi olarak faaliyete devam ettiler ve böylece bütün sıkıyönetim bölgesi sari ve şamil olarak aralarında vazife ve bölge tefriki yapılmaksızın yargı görevlerini yerine getirdiler. Gerek Çorlu ve Çanakkale'de ve gerek İstanbul'da buldukları zamanlarda bu mahkemelere ayrı ayrı adli amir tayin edilmemiş olup, sıkıyönetim Komutanlığı bunların hepsi hakkında adli amirlik yetkisini korumuştur. Sıkıyönetimin kaldırılması ile bu komutanlığa ait bütün işlerde 4.2.1948'de tasfiye edilmiştir.

22.5.1940 tarih ve 3832 sayılı Örfi İdare Kanununun (Bkz: Düstr, Cilt: 31, sahife: 2234) 9 uncu maddesi "örfi idare (sıkıyönetim) altına alınan mahallerde teşkil olunan askeri mahkemelerde, Askeri Muhakeme Usulü Kanununun 250:256 ncı maddeleri hükümleri hariç olmak üzere seferberliğe ait hükümler tatbik olunacağını" zikretmektedir ki, bu istisnaya göre, Askeri Muhakeme Usulü Kanununun " seferber olan askeri mahkemelerin hükümleri hakkında Temyiz yolu kapalıdır" maddesi tatbik edilmediğinden, sıkıyönetim mahkemelerinin hükümleri de temyize tabi tutuldu ve Askeri Temyiz Mahkemesi, bu davaları ile meşgul oldu.

Askeri Temyiz Mahkemesi 1943-1944 yıllarında Ankara'da Sıhhiye'de, Otobüs garajı karşısındaki sarı apartmanda ve 1945-1946 yıllarında ise Ankara'da Umumi Temyiz Mahkemesi binasında çalıştıktan sonra, 1948'de Cebeci'de Hususi Muhasebeye ait apartmanlardan kira ile tutulan 3 dairede çalışmış ve 1949 yılında da yine kira ile tutulan Postane Caddesindeki 21 numaralı apartmana nakletmiştir.

1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 27 Ağustos 1940 tarih ve 3914 sayılı Kanunla değiştirilen 58 inci maddesi, Türk Ceza Kanunu'nun 161, 153 ncü maddede yazılı suçlardan birisini ve 155 nci maddede yazılı halkı askerlikten soğutmak yolunda neşriyatta ve telkinatta bulunan ve nutuk irad eden kimselerin, askeri şahıslar olmasalar dahi 1631 sayılı Askeri Muhakeme Usulü Kanununun 3 üncü maddesi "A" fıkrasının mutlak ifadesine göre muhakemeleri, yine 1631 sayılı Askeri Muhakeme Usulü

Kanununun3915 sayılı Kanunla kabul edilen 30 uncu maddesinde yazılı siyasi, askeri muhakemelerde görölmekte idi.

5680 sayılı Basın Kanununun 36 ıncı maddesini değiştiren bu kanuna göre, basın yoluyla işlenmiş bulunan bütün suçlardan ötürü sivil şahıslar hakkında gerekli davaların Adliye Mahkemesinde görölməsi esası kabul edilmiş olduğundan, Askeri Ceza Kanununun 58 inci maddesinde yazılı ve Türk Ceza Kanununun 161 nci maddesinde tasrih kılınan milli mukavemeti kırmak suçunun basın yoluyla işlenmesi takdirinde mercii muhakeme, adliye mahkemeleri olmuştur.

Bilahare 7.3.1954 tarihinde kabul edilen 6329 sayılı Türk Ceza Kanununun 161 inci maddesinin son fıkrasının ta'dili ve iki fıkra ilavesi hakkındaki kanun ile adı geçen maddede yazılı cürümlere müteallik davalar, umumi mahkemelerde göröleceği açıklanmak suretiyle askeri mahkemelerin salahiyeti dışında bırakılmıştır.

Ve nihayet 17.7.1953 tarih ve 6142 sayılı Kanunla (Düstür, Cilt: 31, Sahife: 2234) askerlerin zatişlerine taalluk eden davaların tetkik ve muhakeme usulü hakkındaki 3410 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılarak idari davalara bakma salahiyeti Askeri Temyiz Mahkemesinden alınmış, bu işle Devlet Şurası vazifelendirilmiş ve bu tarihten itibaren de Askeri Temyiz Mahkemesi yalnız adli yargıdan ibaret olan göreviyle meşgul olmaya devam etmiştir.

Cumhuriyet devrinde Askeri Temyiz Mahkemesinde çalışan reislerle askeri ve adli üyelerin ve Askeri Temyiz Başsavcılığında çalışanların isimleri aşağıda gösterilmiştir.

Ek No.: 10

Askerî Temyiz Mahkemesi Birinci Reisleri
(Cumhuriyet devri)

RÜTBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Orgeneral	Nihat Anılmış 1294 (312 - 4)	1922 - 1942	Emekliye ayrılmak suretiyle
Orgeneral	Cemil Cahit Toydemir (318 - 311)	30/8/1942 : 17/12/1943	1 nci Ordu Mf. ne lâyin suretiyle ayrılmıştır.
Orgeneral	Ali Fuad Erden 1299 (316 - 1)	18/3/1944 : 6/4/1946	Başbakanlık Milli Savunma Yüksek Kurulu Genel sekreterliğine atanarak ayrılmıştır.
Orgeneral	Muzaffer Ergüder 1302 (319 - 37)	9/4/1946 : 24/7/1950	İsteği üzerine emekliye ayrılmıştır.
Orgeneral	İshak Avni Akdağ 1304 (324 - 11)	4/4/1951 : 6/8/1953	Yaş haddi ile emekliye ayrılmıştır.
Korg.	Mustafa Eren (332 - 318)	27/8/1953 : 25/3/1954	Reis iken kaza neticesi kaldırıldığı hastanede 25 /Mart/ 1954'de vefat etmiştir.

Askerî Temyiz Mahkemesi İkinci Reisliğinde bulunanlar
(Cumhuriyet devri)

RÜTBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Ferik	Calip (Trabzon)	1929	[Yemen'de bulunan, Mesuliyette ilk Emriyle Umum Müdürlüğü yapmıştır].
Ferik	Gözer Fahrettin Türkkan (304 - 1)	1930 - 1938	
Korg.	C. Cahit Toydemir		Jandarma Genel K. na atanarak.
Korg.	Kemal Doğan	29/3/1939 : 22/8/1940	
Yümg.	Hüsnü Rıza Ünal (319 - 22)	1942 : 19/7/1943	Yaş haddinden emekliye ayrılarak.
Korg.	Ehrem Baydar (321 - 3)	14/2/1948 : 19/10/1949	Emekliye ayrılarak.
Korg.	Fahri Bilen (328 - C - 41)	1/3/1950 : 22/8/1952	Yaşla ile emekliye ayrılarak.
Korg.	Mustafa Eren (332 - 318)	12/9/1952 : 25/8/1953	As. Temyiz 1 nci Reisliğine atanarak.
Korg.	İhsan Orgun (333 - 78)	7/9/1953	

Askerî Temyiz Mahkemesi Askerî Âzaları
(Cumhuriyet devri)

RÜTBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DUŞUNCE
Korg.	Festev Demirkan	1929 - 1931	
Tümg.	A. Kâzım	1929	
Dz. Yarbay	İsmail Ziya (*)	1929 - 1934	
Mirliva	Şakir	1931	
Mirliva	Osman Nuri Kopdagel (311 - 17)	1932	
Mirliva	Rüçü	1932	
Mirliva	Sabri	1932 - 1933	
Tümg.	Ahmet Zeki Soydemir	1932	
General	Küçül	1932 - 1933	
Albay	Osman Zeki Yüksek (*)	1932 - 1933	
Albay	Hâfız Besim (*)	1932	
General	Şevki	1933 - 1934	
General	Muhittin Kurtiş	1934 - 1936	
General	Âdil Türkođan	1934	
General	Akif Erdemgil	1935 - 1936	
Tümg.	Osman Zâli Korođ	1934 - 1938	

(*) Âza mülâzımı.

RÜTBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Tümg.	Nazif Yarkan	1936 - 1938	
General	İlyas Aydemir (316 - 428)	8/4/1936 : 14/6/1939	
	Recep Yazıcı	1936	
Tümg.	Salih (Aygın) (316 - 62)	8/4/1936 : 29/7/1938	
Albay	V. Çadırcıoğlu (*)	1938 - 1939	
Tümg.	E. Erkoçak	1938 - 1941	
Tümg.	İ. Özgener	1938 - 1939	
Tuğbay	Lâtif Ulutaş	1938 - 1939	
Tuğbay	K. Aktuğ	1938 - 1941	
Tuğbay	İsmail Hakkı Alpan	1938 - 1939	
Tuğbay	İhsan Hün (1303) (321 - 50)	1938 - 14/7/1945	Emekliye ayrılmıştır.
Tuğbay	Şemsettin Erkuş	1938 - 1938	
Albay	Şefik Aker		
Tümg.	Rüştü Akın	1939	
Sv. Albay	Hüseyin Akkerman (*) (322 - 24)	1939 29/8/1943 : 28/8/1944	Yaş haddinden emekliye ayrılarak.
Tuğbay	Eröktem	1939	
Tümg.	Selim Aydın (327 - 27)	1940 29/4/1946 : 26/9/1946 22/4/1947 : 19/7/1947	Kayseri As. Mnt. K. Sıkıyönetim K. 1 No. 1 Mahkeme Bşk. na.

(*) Äza mülâzimi.

SÜBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Tüm.	Fevzi Aksoy	1941	
İ. Albay	Yücel Süer (*)	1941 - 1942	
Sv. Albay	Mahmut Süer (*) (194 - 14)	1941 - 1942 5/2/1941 - 5/1/1942	Vefat ederek.
Tüm.	F. İncir	1941 - 42	
Tüm.	Ziya Ekinci (107 - 2)		
Teğm.	Namık Döğener (107 - 3)	22/10/1942 - 10/1/1943	Sancakla No. Bk. na atanarak.
Tüm.	Ercan Ferit Süer (104 - 10)	11/3/1942 12/3/1942 - 18/4/1942	Bahadır An. Mat. K. atanarak.
Tüm.	İhsan Kılıç (101 - 34)	2/1/1943 - 19/7/1943	Yaz haddi ile emekliye ayrılacak.
Teğm.	İsmail Bektaş (101 - 4)	1/5/1943 - 2/5/1944	İsteği ile emekliye ayrılacak.
Kar. Teğm.	Davut Albanoğlu	21/3/1942 - 10/5/1943	3 No. 1 Sv. Tebliğ No. Bk. na atanarak.
Tüm.	Ömer İsmail Erdeniz (107 - 44)	14/12/1942 - 5/3/1943	41 nci Tüm. K. na atanarak.
Teğm.	İbrahim Ergüney	1943	
Teğm.	Cevdet Şepitçioğlu (*) (107 - 4)	12/4/1943 - 6/10/1944	Vefat ederek.
Teğm.	F. Hakkı Ülker (119 - 5)	24/1/1943 - 20/3/1944	Emekliye ayrılacak.
Tüm.	Kemal Bahadır (125 - 57)	24/10/1943 - 27/11/1943	İstediğinden emekliye ayrılacak.
Tüm.	Muhlis Alpağcı (103 - 17)	28/3/1944 - 16/3/1944 28/1/1944 - 18/10/1944	İst. Şubeyinden 2 No. 1 Mahkeme Bk. na emekliye ayrılacak.
Tüm.	Zeki Erkmen (110 - 5)	17/8/1944 - 4/9/1944	22 nci Tüm. K. hâjına atanarak.

(*) Aşağıdaki isimler.

SÜBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİDE BULUNDUĞU TARİH	ASKERİ TEMYİDE BULUNDUĞU TARİH
Tüm.	Galip Uluç (104 - 50)	1/9/1944 2/9/1947 - 8/2/1948	22 nci Tüm. K. hâjına atanarak.
Tüm.	Cevat Yılmaz (104 - 10)	1944 - 20/3/1947	Kara Müsteşarlığına atanarak.
Sv. Teğm.	Salih İleri (*) (105 - 34)	28/8/1944 - 7/2/1945	Emekliye ayrılacak.
Tüm.	Ekrem Tüker (107 - 34)	20/4/1945 - 17/8/1947	Com. Mh. Gn. K. hâjına atanarak.
Teğm.	Nâzım Akpınar (*) (105 - 9)	5/10/1944 - 10/10/1944	18 nci Tüm. P. Teğ. K. hâjına atanarak.
Teğm.	Ziya Tinalp (*) (107 - 14)	14/5/1945 - 18/10/1946	11 nci Tüm. P. Teğ. K. hâjına atanarak.
Teğm.	Nizamettin Akar (*) (104 - N - 48)	15/2/1945 - 14/10/1946	1 nci Kar. Top. K. na atanarak.
Tüm.	Selvet Fıratlı (101 - 141)	11/4/1946 - 5/4/1947	İstediğinden emekliye ayrılacak.
Yüzbaşı	İhsan Özal (119)	23/5/1946 - 1/9/1946	Dr. Özal - Kardeş K. na atanarak.
Tüm.	Hamdi Koyunluk (107 - 314)	23/5/1947 - 18/7/1947 23/8/1948 - 23/10/1948	İstediğinden emekliye ayrılacak. Ankara An. Ş. İsmailiye İstedi.
Tüm.	Adil Alpaz (107 - 101)	15/9/1947 - 1/9/1948	An. Ş. İsmailiye İstedi.
P. Alb.	Muhlis Sakarya (*) (104 - 104)	16/2/1947 - 18/7/1948	Emekliye ayrılacak.
Dr. Gr. Alb.	Saim Çiğ (119)	10/8/1947 - 5/9/1947	İstediğinden emekliye ayrılacak.
P. Alb.	İhsan Gökdeniz (*) (107 - 192)	28/2/1947 - 18/7/1948	Emekliye ayrılacak.
Tüm.	Asım Akbaş (104 - 2 - 10)	17/9/1947 - 2/5/1950	İsteği ile emekliye ayrılacak.
Tüm.	Sadettin Özmen (119)	17/2/1947	Vefat ederek.
Tüm.	Hayri Aytepe (103 - 29)	24/4/1947 - 2/9/1948	Ordonaal. M. D. Bk. na atanarak.

(*) Aşağıdaki isimler.

RÜTBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Tümg.	Emin Çınar (324 - 13)	15/9/1947 : 22/7/1948	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak.
Tümg.	Basim Beşin (327 - 3)	15/9/1947 : 20/7/1948	Gen. Mh. Gn. K. lığına atanarak.
Tümg.	İsmail Aykut (326 - 10)	22/9/1947 : 24/8/1948	19 ncu Tım. K. lığına atanarak.
Tümg.	Senan İrenküt (328 - 5)	26/11/1946 : 5/6/1947 29/8/1948 : 28/4/1950	Sıhhi durumundan emekliye ayrılarak. İsteğiyle emekliye ayrılarak.
Tümg.	Aziz Zoumana (324 - 33)	29/6/1948 : 19/10/1949	Emekliye ayrılarak.
Korg.	Nasım Gönenli (325 - 34)	16/8/1948 : 1/7/1950	İstedi isteği ile emekliye ayrılarak.
Tümg.	Basim Birtürk (326 - B - 28)	30/8/1948 : 1/7/1950	Emekliye ayrılarak.
Tümg.	M. Nuri Coşnal (331 - 21)	30/12/1948 : 10/7/1950	5 ncu Tım. K. lığına atanarak.
Korg.	İbrahim Avcı Akdağ (324 - 11)	28/1/1949 : 8/7/1949	Genkur. Tebliğ D. Bşk. lığına atanarak.
Tümg.	Şevket Aykan (330 - B - 19)	21 : 11/1949 : 18/5/1951	Genkur. Mevzuat D. Bşk. na atanarak.
Albay	Hilmi Sözer (*) (332 - 289)	27/10/1949 : 21/3/1951	Seğahkoyun An. Ş. icmalına emeli verilmek.
F. Alb.	İ. Hakkı Kalkan (*) (334 - 279)	2/11/1949 : 4/3/1952	K. K. K. Teftiş Kuruluna atanarak.
Teğm.	Şevki Altınay		
Tümg.	Yaman Arayavcıoğlu (331 - 401)	21/3/1950 : 31/3/1952	1 nci Yardımcı Edişe K. na atanarak.
Teğm.	Abdussamet Saygun (334 - 4)	19/4/1950 : 2/8/1952	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak.
Tümg.	Muhlis Atak (327 - 77)	5/7/1950 : 25/7/1952	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak.
Teğm.	Hüsnü Ergüder (328 - 3)	24/7/1950 : 10/4/1951	Hr. Ak. Teftiş Kuruluna atanarak.

(*) Aza müstafim.

RÜTBESİ	İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Hv. Tümg.	İhsan Ekiner (330 - 1)	22/6/1950 : 4/10/1950	Yargıtaya hiç imhak etmeden emekliye ayrılmıştır.
Tümg.	Hamdi Turşay (327 - 4)	24/10/1950 : 29/7/1952	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak.
Teğm.	Rıza Çel (331 - 3)	5/5/1951 : 5/1/1954	E. U. Pr. Bşk. M. na atanarak.
Tümg.	Serri Erayın (331 - 143)	14/5/1951	İsteği ile emekliye ayrılarak.
Teğm.	Hakkı Toyun (330 - B - 11)	1/4/1951 : 1/7/1952	İsteği ile emekliye ayrılarak.
Teğm.	Tahiri Ener (328 - C - 245)	29/8/1951 : 22/7/1952	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak.
F. Alb.	Tahsin Çoşkun (*) (334 - 283)	11/4/1951 : 10/9/1952	Ayınbaş An. Ş. Bşk. na atanarak.
Tümg.	Büyüktürk Pekdemir (330-C-54)	12/4/1952	İsteği ile emekliye ayrılarak.
Hv. Tümg.	Kemal Çelakoglu (332-242)	4/4/1952	
F. Alb.	Nasif Güneş (*) (334 - 34)	21/10/1952	1954'de E. U. R. emeline tayin.
Tümg.	Mahmut Kayasık (331 - 18)	1/4/1953	
Tümg.	Kemal Niş (331 - 501)	4/4/1953	
Tümg.	Kemal Bilce (330 - C - 9)	9/4/1953	30-8-1954'de emekliye ayrılarak.
F. Alb.	Şevket Kocayay (*) (332-111)	22/9/1953	
Teğm.	İhsan Güneş (333 - N - 2)	22/9/1953	
F. Alb.	Fevzi Arsan (334 - 12)	15/11/1954	

(*) Aza müstafim.

Askeri Temyiz Mahkemesi Adli Azaları
(Cumhuriyet devri)

İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Sadrettin	1938	
Anıl	1938 - 1939	
Tümg. eşi Abdurrahman Toksoz (327 - 1)		15-9-1949'da yaş haddinden emekliye ayrılmıştır.
Teğm. eşi Şenazetin Tüzer (324 - 1)	12/8/1957 :	5/Mayıs/1957'de emekliye ayrılmıştır.
İsmail Hakkı Kutengin	1939 - 1938	
Kemal Kalkan (*) (325 - 35)	1934 - 1939 9/11/1932 : 5/6/1947	Temyiz Müddetmamlığına atanarak.
Şakir Özer (E*) (324-B-75)	1936 28/8/1948 : 9/8/1950	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak.
Teğm. eşi Faik Emman (*) (332 - 3)	1936 27/1/1948 : 20/3/1952 25/2/1952	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak (14-7-1954).
Osman Zeki Kyüpeçioğlu (Trakova) (*)	1935 - 1938	
Hamdi Taş	1936 - 1938	
İsmail Hakkı Dönmez	1938 - 1939	
Fahri Engin (*)	1939	
Cemil Tutak (331 - 492)	9/10/1939	
Hüsnü Aydemir (325 - 331)	1941 - 25/8/1947	Emekliye ayrılarak.
Mustafa Zeren (333 - 184)	1941 - 22/7/1948	Emekliye ayrılarak.

(*) Aza müstafim.

İSMİ	ASKERİ TEMYİZDE BULUNDUĞU TARİH	DÜŞÜNCE
Kadir Ünsal (331 - 173)	28/8/1942 : 20/3/1952 25/2/1935	14-7-1954 yaş haddinden emekliye ayrılarak.
M. Ali Tüker (332 - 74)	1/12/1942 : 18/6/1950	İsteği ile emekliye ayrılarak.
Münir Kocapınar (331 - 1)	—/5/1943 : 21/8/1944	Temyiz Müddetmamlığına atanarak.
Sulu Kalay (*) (331 - 539)	17/2/1944 : 18/9/1944	Gen. Mh. Gn. K. retakasına atanarak.
Kıyam Uzun (*) (324 - 2)	24/10/1948 : 23/7/1949	Emekliye ayrılarak.
Hükmet Çerçepçi (331 - 95)	5/7/1945	İsteği ile emekliye ayrılarak.
Mazhar Elçioğlu (*) (334 - 194)	21/11/1944 : 23/9/1949	Temyiz Müddetmamlığına atanarak.
Naci Bekar (328-C-112)	15/9/1947 : 14/3/1953	Yaş haddi ile emekliye ayrılarak.
Kamil Rona (335 - 15)	18/9/1947	
Rifat Aceroglu (*) (333 - 544)	28/10/1949 : 18/12/1951	M. M. V. An. Ad. Tebliğ Kuruluna Bşk. Yardımcılığına atanarak.
Rıza Oğuz (331 - 551)	5/4/1950	
Cellüvün Alındağ (*) (329 - 4)	8/7/1950 : 17/3/1953	2 nci Or. Mf. retakasına atanarak.
Haydar Güler (328-B-43)	18/10/1950 : 17/3/1952	Emekliye ayrılarak.
Niyazi Duygun (334 - 303)	21/4/1952	
Sübhü Miniman (303)	28/4/1952	
Şevki Budak (321 - 354)	2/5/1952	
İhsan Köksal (331 - 40)	1954	

(*) Aza müstafim.

